

Dělník v oděvní výrobě (kód: 31-052-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Dělník v oděvní výrobě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Provádění jednoduchých pracovních operací při zhotovování oděvů	2
Provádění přípravných prací při zhotovování oděvů	2
Tvarování oděvů	2
Provádění dokončovacích prací při zhotovování oděvů	2
Kontrola kvality při zhotovování oděvů	2
Obsluha jednoduchých strojů a zařízení při výrobě oděvů	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 14.10.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Provádění jednoduchých pracovních operací při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uspořádat pracoviště a připravit jednotlivé materiály, součásti nebo polotovary oděvu	Praktické předvedení
b) Zopakovat pracovní postup předvedené technologické operace	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Provádění přípravných prací při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Odměřit textilní materiál a připravit pro výstřih dílů a součástí konkrétního oděvu – tj. urovnat, složit, vytvořit vrstvu apod. (postupovat podle jednoduchého technického popisu nebo zadání)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Přichystat drobnou oděvní přípravu pro výrobu konkrétního oděvu (postupovat podle jednoduchého technického rozpisu nebo zadání)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dodržovat bezpečnost práce při práci, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podlepit díly a součásti oděvu	Praktické předvedení
b) Zažehlit díl nebo součást oděvu podle všeobecně používaných pravidel	Praktické předvedení
c) Provést mezioperační rozžehlování a žehlení	Praktické předvedení
d) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění dokončovacích prací při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Použít ruční šití: zastehovat záložku, zapošit záložku, přišít knoflík, přišít ozdobné prvky oděvu	Praktické předvedení
b) Začistit švy odstříháváním nití (tzv. konečkování), odstranit pomocné stehování	Praktické předvedení
c) Označit oděvní výrobek visačkou (postupovat podle jednoduchého technického popisu nebo pokynů pro adjustaci)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zabalit oděvní výrobek do přepravního obalu	Praktické předvedení
e) Dodržovat bezpečnost práce při práci, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést kontrolu šití (posoudit, zda švy odpovídají požadavkům na kvalitu), v případě zjištění výrobní vady vrátit výrobek k opravě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu podlepování a žehlení (posoudit, zda díly odpovídají požadavkům na kvalitu)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha jednoduchých strojů a zařízení při výrobě oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda stroje nebo zařízení (potřebné pro provedení dané operace) jsou čisté a funkční a odpovídají předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení
b) Odvinout materiál pomocí odvíjecího zařízení	Praktické předvedení
c) Provést údržbu podlepovacího lisu v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic	Praktické předvedení
d) Provést údržbu žehlicího pracoviště (např. vyčistit povrchy žehličky a stolu, provést výměnu nábalu na tvarovce)	Praktické předvedení
e) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřovaná kritéria sestavena v dílčí pracovní procesy (povedení pracovní operace) – uchazeči je zadáno provést přípravné, tvarovací a dokončovací práce na konkrétním (libovolném) oděvu a jeho polotovarech. Následující operace budou uchazeči předvedeny a následně uchazečem zopakovány: odměřit textilní materiál dle zadání a připravit pro výstřih dílů oděvního výrobku; přichystat drobnou oděvní přípravu pro zadaný výrobek; podlepit díl oděvu; rozžehlit hřbetový šev a zažehlit výpustek na zvoleném dílci; zastehovat záložku, zapošit ručně záložku, přišít knoflík, přišít ozdobné prvky oděvu; okonečkovat, označit a zabalit výrobek.

Autorizovaná osoba ke zkoušce připraví oděvní materiál a drobnou přípravu, hotový oděvní výrobek (např. dámské sako) a jeho polotovary potřebné pro prováděné operace, dále připraví zadání pro modelové situace (jednoduchý technický popis nebo zadání pro přípravu výstřihu a přichystání drobné oděvní přípravy, pokyny k adjustaci). Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojů a zařízení (které jsou k dispozici) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Dále autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na vlastní provádění operace, tak na výsledek pracovní činnosti. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba se zaměřit na kvalitu a správnost provádění operace, klást důraz na rozvržení pracovní plochy, úsporu pohybů a jednotlivých úkonů a dále je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů (zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *krejčí* + střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů, odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- d) Profesionální kvalifikace *zhotovování sukni, halenek a šatů* nebo *zhotovování dámských kostýmů a pláštíků* nebo *zhotovování pánských obleků* nebo *zhotovování pánských pláštíků a bund* nebo *úpravy a opravy oděvů* nebo *švadlena* + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu umožňující ověření všech kompetencí, tzn. vybavenou pro provedení technologických operací vyplývajících z odborných kompetencí. Minimální materiálně-technické vybavení:

- Jednoduchý technický popis nebo zadání pro přípravu výstřihu a přichystání drobné oděvní přípravy, pokyny k adjustaci
- Oděvní materiál (vrchová textilie v roli, vrchový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobná příprava), hotový oděvní výrobek (např. dámské sako) a jeho polotovary (např. přední a zadní dílec), nitě
- Krejčovské pracovní pomůcky (jehly, špendlíky, křídly, konečkovací nůžky)
- Pracoviště se základním vybavením pro přípravné práce (odvíjecí zařízení, stůl, krejčovský metr)
- Pracoviště se základním vybavením pro dokončovací práce (ramínko, visačky, etiketovací kleště, přepravní obal)
- Fixační technika (fixační lis), žehlicí pracoviště a technika (parní a elektrická nebo elektroparní žehlička, žehlicí stůl, základní tvarovky)
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 1 až 2 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva, o. d., Konice